

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی

سازمان عداؤوارو
IFDA

اداره کل تجهیزات و ملازمات پزشکی

صفحه ۱

دستورالعمل تولید قراردادی (داخلی) تجهیزات و ملازمات پزشکی (برون سپاری فرآیند های تولید)			عنوان
شماره	تاریخ شروع اجراء	PR-WI-13	شماره بازنگری
۱۳۹۵/۰۹/۱۵	تا زمان بروزرسانی مجدد	تاریخ اعتبار	۱

دستورالعمل تولید قراردادی (داخلی)

تجهیزات و ملازمات پزشکی (برون سپاری فرآیند های تولید)

شماره مدرک: PR-WI-13

نگارش: ۱:

تصویب کننده	تایید کننده	تهیه کننده
مدیر کل اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملازمات پزشکی دکتر محمود بیگلر	معاون فنی اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملازمات پزشکی مهندس علیرضا سلیمانی	رئیس محترم اداره نظارت بر تولید و کنترل کیفی مهندس رضا مختاری

شماره:

جمهوری اسلامی ایران

تاریخ:

وزارت بهداشت، درمان

پیوست:

و آموزش پزشکی

صفحه ۲

عنوان			
دستورالعمل تولید قراردادی (داخلی) تجهیزات و ملزومات پزشکی (برون سپاری فرآیندهای تولید)			
۱۳۹۵/۰۹/۱۵	تاریخ شروع اجراء	PR-WI-13	شماره
تا زمان بروزرسانی مجدد	تاریخ اعتبار	۱	شماره بازنگری

فهرست مطالب

۱	مقدمه	۱
۳	۱. هدف	۱.۱
۳	۱.۲. دامنه‌ی کاربرد (Scope)	۱.۲
۳	۱.۳. اصطلاحات و تعاریف	۱.۳
۳	۱.۳.۱. اداره کل	۱.۳.۱
۳	۱.۳.۲. کمیته فنی	۱.۳.۲
۳	۱.۳.۳. تولید قرارداد داخلی	۱.۳.۳
۳	۱.۳.۴. کارفرما (دارنده پروانه ثبت)	۱.۳.۴
۳	۱.۳.۵. مجری (محل انجام بخشی از فرآیندهای مربوط به ساخت)	۱.۳.۵
۲	۲. شرایط طرفین قرارداد	۲
۳	۲.۱. شرایط کارفرما:	۲.۱
۴	۲.۲. شرایط مجری :	۲.۲
۵	۳. مدارک مورد نیاز جهت بررسی تولید قراردادی داخلی (برون سپاری فرآیندهای تولید)	۳
۵	۴. شرایط قرارداد	۴

تصویب کننده	تایید کننده	تهیه کننده
مدیر کل اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی	معاون فنی اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی	رئیس محترم اداره نظارت بر تولید و کنترل کیفی
دکتر محمود بیگلر	مهندس علیرضا سلیمانی	مهندس رضا مختاری

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی

شماره:
تاریخ:
پیوست:

صفحه ۳

عنوان		
دستورالعمل تولید قراردادی (داخلی) تجهیزات و ملزمات پزشکی (برون سپاری فرآیندهای تولید)		
شماره	تاریخ شروع اجراء	PR-WI-13
شماره بازنگری	تاریخ اعتبار	۱
تا زمان بروزرسانی مجدد	۱۳۹۵/۰۹/۱۵	

۱. مقدمه

به کارگیری دانش و امکانات سایر کارخانجات سازنده، (ساخت قراردادی) به عنوان یکی از ابزارهای تولید تجهیزات و ملزمات پزشکی شناخته می شود و این دستورالعمل در همین راستا تدوین گردیده است.

۱.۱. هدف:

هدف از تدوین این دستورالعمل تشریح چگونگی صدور پروانه ثبت برای تجهیزات و ملزمات پزشکی است که تولید کننده اصلی (کارفرما) برخی از فرآیندهای تولیدی خود را طی قرارداد به دیگری (مجری) برون سپاری می کند.

۱.۲. دامنه کاربرد (Scope):

متقاضیان تولید قراردادی داخلی تجهیزات و ملزمات پزشکی

۱.۳. اصطلاحات و تعاریف

۱.۳.۱ اداره کل: اداره کل نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزمات پزشکی

۱.۳.۲ کمیته فنی: کمیته فنی تجهیزات و ملزمات پزشکی

۱.۳.۳ تولید قرارداد داخلی: در تولید قراردادی تجهیزات و ملزمات پزشکی، کارفرما قسمتی از فرآیند را با مسئولیت

خود در مکان دیگر(مجری) به استناد قرارداد کتبی فی مابین، که وظایف طرفین در آن به وضوح مشخص شده باشد، انجام می

دهد.

۱.۳.۴ کارفرما (دارنده پروانه ثبت): تولید کننده ای است که کلیه مسئولیتهای مربوط به رعایت اصالت، کیفیت، ایمنی، اثربخشی و بازاریابی بر عهده آن می بوده و پروانه ثبت به نام وی صادر می گردد.

۱.۳.۵ مجری (محل انجام بخشی از فرآیندهای مربوط به ساخت): شرکت تولیدی که برخی از فرآیندهای تولید وسیله پزشکی تولید کننده (کارفرما) را بر عهده دارد.

۲. شرایط طرفین قرارداد

۲-۱) شرایط کارفرما:

- مسئولیت احراز تطابق با الزامات اساسی، ایمنی و عملکرد و اطمینان دادن این احراز تطابق، با کارفرما است.

- سیستم مدیریت کیفیت کارفرما باید شامل کنترل، بررسی و ارزیابی سوابق و نتایج مربوط به هر گونه فعالیت برونسپاری شده باشد. در نهایت، مسئولیت تطابق فرآیندهای برونسپاری شده با ضوابط مربوطه بر عهده کارفرما می باشد.

تصویب کننده	تایید کننده	تهدیه کننده
مدیر کل اداره نظارت و ارزیابی <u>تجهیزات و ملزمات پزشکی</u> دکتر محمود بیگلر	معاون فنی اداره نظارت و ارزیابی <u>تجهیزات و ملزمات پزشکی</u> مهندس علیرضا سلیمانی	رئیس محترم اداره نظارت <u>بر تولید و کنترل کیفی</u> مهندس رضا مختاری

شماره:

تاریخ:

پیوست:

صفحه ۴

عنوان		
شماره	تاریخ شروع اجراء	دستورالعمل تولید قراردادی (داخلی) تجهیزات و ملزومات پزشکی (برون سپاری فرآیندهای تولید)
۱۳۹۵/۰۹/۱۵	PR-WI-13	تا زمان بروزرسانی مجدد
۱	تاریخ اعتبار	شماره بازنگری

- کارفرما باید از مطابقت کارخانه طرف قرارداد با کلیه الزامات و ضوابط اداره کل برای ساخت، کنترل و... محصول مورد نظر اطمینان حاصل نماید.
  - کارفرما باید کلیه اطلاعات و دانش لازم برای ساخت، روش های کنترل ، بسته بندی و ... را مطابق با مستندات فنی ساخت محصول و با رعایت قوانین و مقررات اداره کل در اختیار طرف قرارداد بگذارد. کارفرما باید اطمینان حاصل نماید که مجری از کلیه مشکلاتی که فرآورده و یا فرآیند، ممکن است برای ساختمان، تجهیزات، کارکنان و دیگر مواد یا فرآورده ها ایجاد خطر نماید، آگاه می باشد.
  - کارفرما باید عملکرد مجری را پایش و بازبینی نماید و همچنین هرگونه نیاز به ارتقاء را شناسایی و بهبود بخشد.
  - کارفرما، خود یا براساس تائیدیه مسئول فنی شرکت مجری، باید اطمینان حاصل کند که تولید محصولات و یا انتقال مواد از سوی مجری به آنها مطابق با اصول GMP ، صورت گرفته است.
  - کارفرما باید دارای آزمایشگاه کنترل کیفیت بوده یا طبق قرارداد، کنترل محصول در آزمایشگاه مجری انجام پذیرد. در غیر این صورت با یک آزمایشگاه مورد تأثید قرارداد داشته باشد.
  - کارفرما باید در قرارداد اطلاعات لازم در مورد ویژگی های محصول جهت آزادسازی را برای طرف قرارداد مشخص نماید.
  - کلیه مدارک مربوط به هر سری ساخت، نتایج آنالیز و پایداری، مدارک آزادسازی، توزیع و ... باید توسط کارفرما نگهداری شود.
  - مسئولیت و انجام آزادسازی، توزیع و فراخوان محصول از بازار بر عهده کارفرما و نیز رسیدگی و پاسخگویی به شکایات بر عهده کارفرما و مجری می باشد.
  - چنانچه کارفرما متقاضی انجام بخششای مختلف فرآیند تولید در چند کارخانه باشد، موضوع باید صراحتاً در درخواست اولیه جهت اخذ مجوز لازم ذکر گردد.
  - کارفرما باید پروانه ثبت موضوع قرارداد را از اداره کل دریافت نماید که جهت این امر پس از بررسی مستندات فنی، پروانه مربوطه به نام کارفرما صادر می گردد.
- تبصره : در صورت تعویض مجری کارفرما موظف است مراتب را به اطلاع اداره کل برساند.

۲-۲ شرایط مجری :

- مجری باید دارای مکان، تجهیزات، دانش، تجربه و کارکنان ذیصلاح برای انجام مناسب امور و اگذار شده توسط کارفرما باشد.
- مجری باید اطمینان حاصل نماید که تمامی فرآورده ها، مواد (اولیه، جانبی و بسته بندی) و دانش ارائه شده به وی برای هدف مورد نظر مناسب می باشد.

تصویب کننده	تأیید کننده	تپیه کننده
مدیر کل اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی دکتر محمود بیگلر	معاون فنی اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی مهندس علیرضا سلیمانی	رئیس محترم اداره نظارت بر تولید و کنترل کیفی مهندس رضا مختاری

شماره:

تاریخ:

پیوست:

صفحه ۵

دستورالعمل تولید قراردادی (داخلی) تجهیزات و ملزومات پزشکی (برون سپاری فرآیندهای تولید)			عنوان
۱۳۹۵/۰۹/۱۵	تاریخ شروع اجراء	PR-WI-13	شماره
تا زمان بروزرسانی مجدد	تاریخ اعتبار	۱	شماره بازنگری

- مجری نباید هیچ یک از امور محول شده به وی طبق قرارداد را بدون ارزیابی و تائید کارفرما و اطلاع اداره کل در اختیار طرف سومی قرار دهد. برای انجام این کار ارزیابی و موافقت کتبی کارفرما و تایید اداره کل الزامی است.
- مجری باید تابع ضوابط و بازرگانی های اداره کل باشد.

۳. مدارک مورد نیاز جهت بررسی تولید قراردادی داخلی (برون سپاری فرآیندهای تولید) :

- ۱-۱) درخواست ثبت محصول در سامانه
- ۲-۲) تصویر قرارداد معابری مابین کارفرما و مجری
- ۳-۳) تصویر تائیدیه معابری گواهی سیستم مدیریت کیفیت کارفرما برای محصولات با کلاس خطر C و D (ISO 13485)
- ۴-۴) مدارک مورد نیاز ثبت وسیله پزشکی مطابق دستورالعمل شماره GD-WI-18 در خصوص درخواستهای تولید قراردادی داخل کشور، پس از بررسی مدارک و طرح موضوع در کمیته فنی، نتیجه به متقاضی اعلام خواهد شد.

۴. شرایط قرارداد

- قرارداد باید با در نظر گرفتن حداقل موارد ذیل ارسال شود :
- (بدیهی است مسئولیت مفاد قرارداد ارسالی بر عهده طرفین تولید قراردادی می باشد)
- ۱-۱) طرفین قرارداد ملزم به رعایت کلیه ضوابط و مقررات اداره کل می باشند.
  - ۲-۲) قرارداد باید فی مابین کارفرما و مجری نوشته شود که در آن مسئولیت های اختصاصی هریک از طرفین در ارتباط با فعالیتهای برون سپاری مشخص شده باشد. جنبه های فنی قرارداد باید توسط افراد دیصلاح که دارای دانش کافی در خصوص اصول GMP هستند تنظیم گردد. کلیه اقدامات برای فعالیت های برون سپاری باید با توافق طرفین انجام شود.
  - ۳-۳) در قرارداد باید به وضوح توضیح داده شود انجام هر مرحله از فعالیتهای برون سپاری با چه کسی می باشد. به عنوان مثال: مدیریت دانش، انتقال فن آوری، زنجیره تامین، انعقاد قرارداد، کیفیت و خرید مواد (اولیه ، جانبی ، بسته بندی)، آزمایش و آزادسازی مواد، تولید و کنترل کیفیت (از جمله کنترل های حین تولید، نمونه برداری و آزمایشات پایداری)
  - ۴-۴) هر نوع عملیات ساخت که بصورت قراردادی انجام می شود باید به درستی تعریف شده و بطور مشخص و واضح تحت کنترل باشند تا محصولی با کیفیت مناسب و مطابق با پروانه ثبت تجهیزات پزشکی تولید، کنترل و در اختیار مصرف کننده قرار گیرد.

تصویب کننده	تایید کننده	تهیه کننده
مدیر کل اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی دکتر محمود بیگلر	معاون فنی اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی مهندس علیرضا سليمانی	رئیس مختوم اداره نظارت بر تولید و کنترل کیفی مهندس رضا مختاری

شماره:

تاریخ:

پیوست:

صفحه ۶

دستورالعمل تولید قراردادی (داخلی) تجهیزات و ملزومات پزشکی (برون سپاری فرآیندهای تولید)			عنوان
شماره	تاریخ شروع اجراء	PR-WI-13	شماره
۱۳۹۵/۰۹/۱۵	تا زمان بروزرسانی مجدد	۱	شماره بازنگری

۴-۵) همه سوابق مربوط به فعالیت‌های برون‌سپاری شده از جمله تولید، آنالیز، توزیع و نمونه‌های مرجع، هم چنین سوابق مربوط به ارزیابی کیفیت محصولات در صورت شکایت یا نقص مشکوک فرآورده باید توسط کارفرما نگهداری یا در دسترس او باشد.

۶-۴) در قرارداد باید اجازه بازرگانی فعالیتهای برون‌سپاری شده (به مجری)، به کارفرما داده شود، به گونه‌ای که کارفرما حق بازدید از محل تولید، انبارها، آزمایشگاه و امکانات مرتبط با موضوع قرارداد را به منظور کنترل عملیات ساخت و رعایت اصول GMP داشته باشد.

۶-۷) کلیه مواردی که در قرارداد ذکر می‌شود از جمله عملیات مربوط به تضمین کیفیت (ساخت، آنالیز و کنترل‌ها، انبارداری، کنترل کیفیت، آزادسازی محصول، توزیع محصول، فراخوان محصول و ...) باید مطابق با ضوابط اداره کل باشد.

۶-۸) در حین عملیات ساخت، مسئول فنی مجری یا کارفرما طبق قرارداد و توافق طرفین باید بر روند تولید و کنترل محصول و انطباق مشخصات محصول با ضوابط و مقررات اداره کل نظارت کامل داشته باشد.

۶-۹) هرگونه تغییر در عملیات ساخت، مواد و یا هرگونه تصمیم گیری برای حل مشکلات، باید با اطلاع و موافقت کتبی طرفین صورت گیرد و در اسرع وقت به اطلاع اداره کل جهت اخذ تائیدیه‌های لازم برسد.

۶-۱۰) هر نوع تغییر در مفاد قرارداد در رابطه با عوامل تاثیر گذار در کیفیت فرآورده باید به اطلاع اداره کل برسد.

این دستورالعمل در ۴ ماهه و در تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۵ به تصویب بیست و ششمین جلسه شورای مدیران رسیده و از تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۵ لازم به اجرا است.

تصویب کننده	تایید کننده	تهیه کننده
مدیر کل اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی دکتر محمود بیگلر	معاون فنی اداره نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی مهندس علیرضا سلیمانی	رئیس محترم اداره نظارت بر تولید و کنترل کیفی مهندس رضا مختاری